

ไม้ชุดล้อมสี่หนูการเด็น ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ที่มา	ไม้ดอกไม้ประดับ
ผู้เขียน	พานิชย์ ยศปัญญา
เผยแพร่	วันเสาร์ที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ.2561

ตลาดต้นไม้ในบ้านเรา หากเป็นไม้ชุดล้อม ที่หนึ่งไร่เทียมทาน ต้องที่ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ที่นี่ พื้นที่การผลิตมีกว่า 5,000 ไร่ ชนิดของไม้มีให้เลือกมากมาย สำหรับขนาดมีให้เลือกตั้งแต่เท่านี้มือ ไปจนถึง 2-3 คนโอบ

คนในพื้นที่บอกว่า พื้นดินโล่งแจ้ง สามารถทำให้เป็นป่าใหญ่ได้ภายในวันเดียว ด้วยไม้ชุดล้อมของชาวตำบลชะอม ซึ่งก็เป็นอย่างคำที่เขาพูดจริง ๆ

ราว ๆ ต้นฝนของทุกปี มีงานมหกรรมไม้ชุดล้อมขึ้นที่ตำบลชะอม ผู้ริเริ่มคืออดีตนายอำเภอ
แก่งคอย ท่านธวัช สุระบาล

“ปลูกต้นไม้ วันเดียว...โต ไป..ชะอม แก่งคอย” คือสโลแกนของการจัดงานไม้ชุดล้อม

งานปลูกไม้ชุดล้อมที่ตำบลชะอม มีมานานแล้ว แรกเริ่มเดิมที มีหน่วยงานของเอกชนเข้าไป
ส่งเสริมให้ปลูก แต่ปรากฏว่า มีข้อขัดข้องบางประการ ชาวบ้านที่ปลูกอยู่ จึงหาทางช่วยเหลือตัวเอง
โดยเฉพาะเรื่องการตลาด จนต่อมาไม้ชุดล้อมที่ตำบลนี้เป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อ รายนามผู้ปลูกยุคเริ่มต้น
ได้แก่กำนันสมชาติ พึ่งทรัพย์ คุณพุง เชียงทอง คุณสายบัว พาศักดิ์ และเกษตรกรท่านอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

“สีหนุการ์เด็น” เป็นผู้ปลูกไม้ชุดล้อมรุ่นกลางๆ รวมระยะเวลาที่ดำเนินงานมาอยู่ที่ 10 ปี
เจ้าของคือคุณนุกูล คุณบุปผา ธรรมมา อยู่บ้านเลขที่ 87/1 หมู่ 8 ตำบลชะอม อำเภอแก่งคอย จังหวัด
สระบุรี 18110

เปลี่ยนจากพืชไร่ เป็นไม้ชุดล้อม

คุณนุกูลและคุณบุปผา สามี-ภรรยา ประกอบอาชีพเดิมทางด้านการปลูกพืชไร่ อาทิข้าวโพด
เลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลัง พืชเหล่านี้ ให้ผลผลิตเร็ว ปลูกราว 3-4 เดือนก็เก็บเกี่ยวผลผลิตได้แล้ว
แต่ราคาค่อนข้างผันผวน อย่างปีใดที่ผลผลิตข้าวโพดโดยรวมของประเทศมีน้อย ราคาค่อนข้างสูง
ผู้ปลูกพอยึดได้ จากนั้นก็จะผลิตกันมาก เมื่อผลผลิตมีมาก ราคาก็ตกต่ำ มันสำปะหลังก็คล้าย ๆ กัน

ให้สามีและภรรยาคุ่นี้ปลูกมันสำปะหลังและข้าวโพด ทั้งคู่อยู่ได้แน่นอน เพราะคนอื่นจำนวนมากยังอยู่ได้ แต่เพราะมีทางเลือก มีตัวอย่าง คุณนุกูลและภรรยา จึงทดลองปลูกไม้ชุดล้อม ตามที่คนอื่นปลูก ถึงแม้จะเป็นผู้ปลูกรุ่นกลางๆ แต่ถือว่า สีนุการ์เดินประสบความสำเร็จไม่น้อย จากผลิตรั้งแรก 2 ไร่ ปัจจุบันมีปลูกอยู่ราว 100 ไร่

“ทำมา 10 ปีแล้วครับ ก่อนหน้านี้ทำไร่ข้าวโพด มันสำปะหลัง ล่าสุดสวนกล้วยน้ำว้า ผมรุ่นกลางๆ รุ่นแรกๆ ...พีสายบัว รุ่นพีสุวิทย์ เมื่อ 2-3 ปีที่แล้วรุ่นสุดท้าย หมายถึงค่อนข้างเปลี่ยนแปลงคือหันไปปลูกมันสำปะหลัง ต้นไม้หากไม่ผลิตแบบครบวงจรคือปลูก จำหน่ายเอง จะอยู่ลำบากนิดหนึ่ง ของผมทำ 100 ไร่ เริ่มแรกเอาแน่นอนไม่ได้ พวกพ่อทำ ก็ทำตามเขาไป เช่นเดียวกันต้นไม้ ผมเริ่ม 2 ไร่ เป็นอาชีพใหม่ ไม่กล้าจะลงทุนอะไร จากนั้นการตลาดดี จึงทุ่มเทเต็มที่ ของผมครบวงจรปลูกเอง ขายเอง จัดส่งให้ ปลูกให้ พันธุ์ไม้ไม่ค่อยเปลี่ยน ครั้งแรกทำประตู แต่โตมาหน่อยมีปัญหาเรื่องโรคแมลง ก็เลยปลูกหลายๆอย่าง ตลาดต้องการอะไรชุดขึ้นมาขายได้ ตอนนี้ มีกว่า 10 ชนิด มะฮอกกานี อินทนิล ป๊อป ประตู ทองกวาว พญาสัตบรรณ ตีนเป็ดน้ำ ประตูแดง ราชพฤกษ์ จำปี ปาล์มต่าง ๆ ดีที่สุดเป็นไม้ไม่ทิ้งใบช่วงฤดูแล้ง มะฮอกกานีดูดี ไม้ใหญ่ส่งนอกได้” คุณนุกูลบอก

แหล่งกล้าไม้อยู่อำเภอภาชี

แนวทางการผลิตของคุณกุลนั้น คล้ายคนอื่น คือไปซื้อกล้าไม้จากอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอภาชีมีเกษตรกรเพาะกล้าไม้จำหน่ายมีอาชีพ สนราคากล้าละ 1.50 - 2 บาท เป็นที่รู้กันว่า เพาะกล้าไม้อะไรแล้วขายได้ อย่างมะฮอกกานี คุณกุลให้ข้อมูลว่า แหล่งเมล็ดพันธุ์อยู่แถบตลิ่งชัน กรุงเทพฯ แต่คุณกุลไม่ได้ตระเวนไปหาเมล็ดมาเพาะเอง หน้าที่ เป็นของคนภาชี

เหตุที่ชาวชะอมนิยมเพาะกล้าไม้เองนั้น หนึ่ง...ไม่มีความชำนาญ สอง...สถานที่ไม่เหมาะสม...สามปัจจัยเรื่องน้ำไม่เพียงพอ อีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญมากนั้น เป็นการแบ่งงานแบ่งอาชีพกันทำ พุดแบบชาวบ้านก็คือ “ไม่กินทั้งชีทั้งขน”

พื้นที่ดิน 1 ไร่ กว้าง 40 เมตร ยาว 40 เมตร รวมแล้ว 1,600 ตารางเมตร สามารถปลูกต้นไม้ลงไปได้ ทุกตารางเมตร นั่นหมายถึงพื้นที่ 1 ไร่ ปลูกต้นไม้ได้ 1,600 ต้น เวลาวานไปราว 1 ปี ต้นไม้บางชนิดจำหน่ายได้ต้นละ 50 บาท หากขายได้หมดเป็นเงิน 80,000 บาท หากขายไม่ได้ เวลาวานไปเป็นปีที่ 2-3 อาจจะขายได้ต้นละ 100 บาท แต่ไม่แน่นอนเหมือนกัน บางคราวหากผลิตกันมากๆ ราคาอาจจะลดต่ำลงเหลือต้นละ 20-30 บาท ขึ้นอยู่กับจังหวะและโอกาส

คุณกุลบอกว่า ตนเองปลูกไม้ชุดล้อมจำหน่ายมากมายหลายชนิด แต่ที่ได้รับความนิยมต่อเนื่องมาตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบันได้แก่มะฮอกกานี อินทนิล ประดู่ ทองกวาว พญาสัตบรรณ ดินเบ็ดน้ำ ประดู่แดง ราชพฤกษ์ จำปี เหลืองปรีดิยาทร ปีป เป็นต้น

ความนิยมของต้นไม้ ของผู้ปลูก ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับฤดูกาลด้วย อย่างเช่นขณะที่ทางนกงูฝรั่งออกดอกดี ช่วงนั้นคนจะวิ่งหาทางนกงูฝรั่ง หรืออินทนิลบานมาก ๆ คนก็ซื้ออินทนิลไปปลูก

ไม้ชุดล้อมยังมีอนาคต

ปลูกและจำหน่ายกันมานาน สำหรับไม้ชุดล้อมที่ตำบลชะอม นอกจากปลูกกันที่ตำบลชะอมแล้ว ยังมีขยายไปตำบลอื่นของอำเภอแก่งคอย รวมทั้งเลยไปทางเขตอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายกอีกเล็กน้อย

จากประสบการณ์ที่ทำมานาน คุณนุกูลบอกว่า ไม้ชุดล้อมยังไปได้

ผมมีลูกน้อง 10 คน ไม่มีหยุด ทำได้ตลอดปี บางครั้งต้องทำกลางคืนกัน ยังเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนได้ดี คนที่อื่นอยากทำ...ผมว่าน่าจะทำได้ ไม้ชุดล้อมแหล่งใหญ่อยู่ชะอม แหล่งรองลงมาอยู่ท่ามะเขือ กำแพงเพชร หรือไม้หอมอยู่ดงบัง ปราชินบุรี ไม้ถุงอยู่องครักษ์ นครนายก ถ้าเกิดใหม่ทำได้ ผมเคยพูดว่าชะอม ไม่เคยมีอยู่ในสารบบว่าจะมีไม้ใหญ่ไม้เยะๆ อยู่ในประเทศไทย ไม่น่าจะมีก็เกิดได้ ก็เหมือนทั่ว ๆ ไป แต่โชคดี อาจจะใกล้กรุงเทพฯ ผมคิดว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆอย่างเช่นการคมนาคมสะดวก เขาต้องเลือกที่นี้ สระบุรีเป็นศูนย์กลาง ที่จะไปอีสาน กลาง ใต้ หากไปอยู่ทางเชียงใหม่จะไปภูเก็ต ซึ่งเป็นตลาดใหญ่ โอ้โฮไปยากเหมือนกัน” คุณนุกูลให้แง่คิด

การตลาดและคำแนะนำในการดูแลต้นไม้

เส้นทางจากอำเภอแก่งคอย สระบุรี มุ่งสู่อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก จะผ่านตำบลชะอม แหล่งไม้ชุดล้อมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

ผู้ที่จำหน่ายต้นไม้อยู่ริมถนนใหญ่ จำหน่ายได้อย่างต่อเนื่อง

คุณนุกูล อยู่ลึกเข้าไปในหมู่บ้านราว 2-3 กิโลเมตร แต่เจ้าตัวยังจำหน่ายต้นไม้ได้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะเจ้าของมีการปรับตัว เปิดตัวต่อสาธารณะ รวมทั้งทำแบบครบวงจร ตั้งแต่ปลูกเอง จนรับปลูกให้กับผู้ซื้อ

“ปีหนึ่งๆ มีนักศึกษาเข้ามาดูงาน อย่าง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เราก็ให้ข้อมูล มหาวิทยาลัยยูทาห์ สหรัฐอเมริกามาผมก็เป็นวิทยากร ...สิงคโปร์ซื้อไปตั้งต้นคอนเทนเนอร์ เป็นไม้ใหญ่ รถมาที่ 30-40 คัน ตลาดต่างประเทศมีอินเดีย ดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตต์ การซื้อขายเป็นเรื่องปกติ ล้างราก ที่ไม่มีปัญหาเลยคือจีน ไม้ 4 นิ้ว ก่อนโอลิมปิกซื้อไปมาก งานใหญ่สุดเคยซื้อมากที่สุด 2 ล้านบาท รายอื่น ๆ ก็ 2-3 แสนบาท ถ้าให้ปลูก คิดค่าแรงต้นละ 50 บาท ต้นขนาดเล็ก ไม้ใหญ่ คือบวกค่าชุดหลุมค่าค้ำยัน”

คุณนุกุลบอก และเล่าต่ออีกว่า

“ทำต้นไม้ต้องมีทุนบ้าง ใจสู้ เพราะว่าบางครั้ง 2 ปีปลูกอยู่กับดินจึงขายได้ ตอนนี้อากช่องมาซื้อเยอะ ต่างประเทศมาซื้อเรื่อย ๆ ไปตะวันออกกลางมาเรื่อย ๆ สรพงศ์ ชาตรี มาซื้อต้นไม้ที่นี้ เสียมของชาวเขมร ทำหน้าที่ทั้งเสียมและขวาน ผลิตภัณฑ์ที่เดียว ทำจากเหล็กแหลม มีข้างอยู่ เดี่ยวนี้ราคา 550 บาท เมื่อก่อน 200 บาท ที่เราทำมาผมขายปีละกว่า หมื่นต้น ราคา 50 บาท ถูกสุดใหญ่สุด 1.8 หมื่นบาท เขานำไปปลูกเอง มีโอกาสตายค่อนข้างเยอะ บางคนไม่รู้ มีแบ็คโฮ ปลูกลึกตายจริง ๆ แล้ว ปลูกแค่นี้สะแลนดำๆเท่านั้นจะไม่ล้ม ปลูกลึก 3-5 เดือนตาย เมื่อเขาซื้ออธิบายให้เขาทราบ ชุดหลุมลึกชุดเท่านั้นนะ รดน้ำ กรณีที่ตายมี”

คุณนุกูลบอกว่า กรณีที่ต้นไม้ตายมีสาเหตุมาจาก

หนึ่ง...ขาดหลุมลึกเกินไป

สอง....น้ำขาด

สาม...น้ำมากเกินไป พื้นดินกรุงเทพฯมีปัญหาเรื่องน้ำมากเกินไป กรุงเทพฯดินเหนียวน้ำซึมผ่านยาก ไม่รดน้ำ น้ำขาดก็ตายได้

วิธีการรักษา รดน้ำไม่มากหรือน้อยเกินไป อาจจะเว้นวัน ช่วงแรก ๆ ถี้น้อย จากนั้นอาทิตย์ละครั้ง ปลุกต้นไม้ควรต้นฤดูฝนเดือนมีนาคม เพราะว่าต้นไม้บ้านเราไม่สู้หนาว กันยายน น้ำมากเกินไป

ไม้ตำบลชะอมมีคุณภาพ

คุณนุกูลอธิบายว่า ลมเมืองไทยเอาแฉะเอาอนไม่ได้ ถึงปลูกด้วยเมล็ดก็มีโอกาสล้ม ไม้ที่ต้นปลูกมีล้มบ้าง แต่ส่วนใหญ่รากก็ขยายออก เพื่อความอยู่รอดของต้นไม้ ดูแลดีเกินไปต้นงาม อาจจะล้มได้ ดังนั้นปีสองปีแรกอย่าดูแลดีจนเกินไป ปล่อยให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติบ้าง อย่าเร่งมากนัก

“คนที่เลือกไม้ฉลาด เขาเลือกไม้แคระแกร็น เลือกอย่างนั้น เพราะผ่านการรอดทนมาก่อน เมื่อปลูกลงดินมีโอกาสรอดมาก เลือกสวยๆมีโอกาสตาย สินค้าที่ชะอมดีอย่างไร ปลูกแล้วโตเร็ววันเดียว ดูแลรักษาง่าย สู้ไฟได้ ใครจะถอยรถเหยียบเห็น ปลูกกล้าเล็ก ๆ ตายง่าย หากปลูกด้วยต้นเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 นิ้วดูแลรักษาง่าย โอกาสรอด 80 เปอร์เซ็นต์ หากปลูกด้วยกล้าเล็ก ๆ โอกาส

ตาย 80 เปอร์เซ็นต์ ตรงกันข้ามเลย ไม้ชุดล่อมให้ร่มเงาได้ดี...เร็ว ปรับภูมิทัศน์ได้สวย ไม่ค่อยมีใคร
พูดถึงการใช้สอยไม้ที่ปลูก แต่ไม้บางอย่างใช้สอยได้ อย่างมะฮอกกานี ผมแนะนำ อย่างอื่น
ตะเคียน มะฮอกกานียุโรปทำด้ามปืน ทำพื้นบ้าน เป็นผลพลอยได้จากการปลูกเพื่อความสวยงาม
ที่โรงพยาบาลสระบุรีมีอยู่ต้นหนึ่ง ตั้งแต่สมัยนายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช ปลูกตั้งแต่ ปี 2510-2511
เดี๋ยวนี้ 3 คนโอบ ต้นนั้นมโหฬารเลย ตรง...สวยงาม มีที่ว่างปลูกไว้ ใครปลูกไว้ ตอนนี้อายุ 30-40 ปี
มีโอกาสดูได้ใช้ กระถินเทพาก็ดี มีคน ส่งเนื้อไม้ไปที่จังหวัดแพร่ ผมก็ปลูกไว้ดีกว่าปล่อยให้รกร้าง ”
คุณนุกูลบอก

ผู้สนใจเรื่องของไม้ชุด ถ้ามองกันได้ที่คุณนุกูล คุณบุผา ธรรมมา ตามที่อยู่ หรือโทร.086-
1270259, 081-9822991 และ081-9473406

แหล่งที่มาของข้อมูล

https://www.technologychaoban.com/news-slide/article_83805